

הדבר. הרי ראינו את אברהם שראה במזלו שלא היה עתיד להיות לו בן, והקדוש ברוך הוא הוציאו החוצה, כמו שכתוב (שם טו) ויוצא אתו החוצה ויאמר הבט וגו'. ופרשוהו שאמר לו: צא מאצטגנינות שלך, והעלהו למעלה מהכוכבים, ואמר לו: הבט נא השמימה וספור הכוכבים. עד כאן דברי רבותינו, וצריך לפרש אותם בדרך נסתר. בא וראה, כל בריות העולם, קדם שנתנה התורה לישראל היו תלויים במזל, ואפלו בנים חיים ומזונות. אבל אחר שנתנה תורה לישראל, הוציא אותם מחיוב כוכבים ומזלות, וזה למדנו מאברהם, משום שהיו בניו עתידים לקבל ה' מאברהם, שהיא חמשה חמשי תורה, שנאמר בה (שם ב) אלה תולדות השמים והארץ בהבראם, בה' בראם. אמר לאברהם: בגלל הה' הזו שנוספה לשמך, השמים תחתיך וכל הכוכבים והמזלות שמאירים בה'. ולא עוד, אלא שנאמר בה (שם מז) ה"א לכם זרע. וזרעתם בה"א. (שם כא) פי ביצחק יקרא לך זרע.

ומשום זה, כל המשתדל בתורה בטל ממנו חיוב כוכבים ומזלות, אם לומד אותה כפי לקיים מצוותיה. ואם לא - כאלו לא השתדל בה, ולא בטל ממנו חיוב כוכבים ומזלות. כל שפן עמי הארץ שנמשלו לבהמות, שבארו עליהם (דברים כז) ארור שכב עם כל בהמה, שלא התבטלו מהם חיוב של כוכבים ומזלות.

בזכותא תליא מלתא, אלא במזלא תליא מלתא. והא חזינא לאברהם דחזא במזליה, דלא הוה עתיד למיהוי ליה ברא, וקודשא בריך הוא אפיק ליה לברא, כדכתיב (בראשית טו) ויוצא אותו החוצה ויאמר הבט וגו'. ואוקמוה, דאמר ליה צא מאצטגנינות שלך, והעלהו למעלה מהכוכבים, ואמר לו הבט נא השמימה וספור הכוכבים. עד הכא מלין דרבנן, וצריך לפרשא לון בדרך נסתר.

תא חזי, כל בריין דעלמא, קודם דאתיהיבת אורייתא לישראל, הוה תליין במזלא, ואפילו בני חיי ומזוני. אבל פתר דאתיהיבת אורייתא לישראל, אפיק לון מחיובא דככביא ומזלי. ודא אוליפנא מאברהם. בגין דהוה עתידין בנוי לקבלא ה' מאברהם, דאיהי חמשה חומשי תורה. דאתמר בה (בראשית ב) אלה תולדות השמים והארץ בהבראם, בה' בראם. אמר לאברהם, בגין האי ה' דאתוסף בשמך, השמים תחתך, וכל ככביא ומזלי דנהירין בה'. ולא עוד, אלא דאתמר בה (בראשית מז) ה"א לכם זרע, וזרעתם בה"א. (בראשית כא) פי ביצחק יקרא לך זרע.

ובגין דא, כל המשתדל באורייתא, בטיל מגיה חיובא דככביא ומזלי. אי אוליה ליה פדי לקיימא פקודהא. ואם לאו, כאלו לא אשתדל בה, ולא בטיל מגיה חיובא דככביא ומזלי. כל שפן עמי הארץ דאינון אתמתלן לבעירן. דאוקמוה עלייהו (דברים כז) ארור שוכב עם כל בהמה, דלא אתבטלון מנהון חיובא דככביא ומזלי.

אנוש פחציר ימיו כציץ השדה כן יציץ, (תהלים קג) ואתמר ביה, (תהלים לו) נער הייתי גם זקנתי. לבתר (איוב לג) ישוב לימי עלומי. דאילנא דאתקציצו ענפין עתיקין דיליה, וצמחו כמלקדמין בשרשוי, אהדרו בעלמא כמלקדמין. מיתו סבין, ואתהדרו להאי עלמא עולמין. והיינו רזא דמחדש קדשא בריך הוא בכל יום תמיד שנקצו ענפים עתיקים שלו וצמחו כמו מקדם בשרשוי, חזרו בעולם כמקדם. מתו זקנים,